
Emne: Innspill kommunedelplan for naturmangfold

Til: postmottak <postmottak@ringerike.kommune.no>

Sendt: 11.12.2024 13:28:28

Fra: Naturvernforbundet i Hole og Ringerike <hole-ringerike@naturvernforbundet.no>

Kommunedelplan for naturmangfold

Det er veldig bra at Ringerike kommune lager en kommunedelplan for naturmangfold. Dokumentet er godt gjennomarbeidet og det kommer godt frem at det finnes mye kunnskap i kommunen om naturmangfoldet. Vi ønsker også å takke for et godt infomøte som bla avholdt på ByLab i november.

Naturvernforbundet Hole og Ringerike har følgende innspill til dokumentet.

Kommunedelplan for Naturmangfold i Ringerike 2025-2030 fastsetter at i Ringerike kommune er naturen/ naturmangfoldet truet av skogbruk og utbygging. Samtidig ser man at både skogbruk og utbygging fortsetter fremover, mens bevaring går nedover/ eller er det mangel på planer for bevaring? Vi kan ikke se at kommunedelplanen på et overordnet nivå er tydelig nok på hvordan kommunen har tenkt til å snu dette før det er for sent for mye av den verdifulle naturen vår.

Naturen er jo en grunn til at folk flytter til Ringerike og trives så godt her! Det er arealendringer som er den største trusselen for naturmangfoldet i kommunen og det er på dette området kommunedelplan for naturmangfold må legge tydelige føringer og skal-krav. Slik vi leser kommunedelplanen og forslag til ny KPA er det ikke tydelig nok hvordan kommunen faktisk skal hindre ytterligere nedbygging av verdifull natur. Ringerike kommune er blant de kommunen i Norge som bygger ned mest natur og dette må vi snu!

Illustrasjoner

Kart og illustrasjoner i dokumentet kunne vært gjort tydeligere slik at informasjonen kommer tydeligere frem. Dette gjelder for eksempel figur 25 og 26.

Kommuneplanens arealdel

Ringerike kommune rullerer for tiden kommunens arealdel. I kommuneplanens arealdel, foreløpig utkast, vil kommunen bygge ned 10.000 dekar med verdifull skog (høy bonitet), 150 dekar myr og 7000 dekar natur med middels eller høy verdi. Sett sammen med tiltakene i kommunedelplan for naturmangfold burde det ikke tillates nedbygging av disse områdene. Arealdelen er ikke vedtatt og kommunen burde gå en ny runde når det kommer til disse arealene. KPAen kunne også sagt noe om eksisterende trær i byggesonen, slik at fremtidig byplanlegging kan ta hensyn til store trær kommunen ønsker å bevare. Oslo kommune sin strategi om trær kan være til inspirasjon.

Det må tydeliggjøres i KPA at selv om kommunen gir et utbyggingsområde grønt, betyr ikke dette at området egner seg til utbygging. Oppdages det verdifull natur innenfor området, må kommunen tørre å være tydelige på at dette er noe kommunen ønsker å bevare, og ikke bygge

ned. Kommunen har hjemmel i plan- og bygningsloven til å stanse planprosesser uten erstatningskrav overfor utbygger.

Ringerike kommunen jobber for tiden selv med en detaljregulering på Hvervenkastet for ny brannstasjon. Denne planen vil innebære nedbygging av et område med høy verdi både for naturmangfold (rik sandfuruskog) og friluftsliv. I kommunedelplan for Naturmangfold står det: «Rik sandfuruskog forekommer kun i et fåtall land i verden og Ringerike har rundt 1/3 av Norges registrerte forekomster.» At kommunen selv står ansvarlig for en slik nedbygging gjør at kommunen ikke virker seriøs i sine målsetninger om å bevare viktig natur. Kommunen må selv gå foran som et godt eksempel og bygge på allerede regulert areal (som finnes på Hvervenkastet) eller se på andre beliggenheter. Hvis kommunen skal ha kredibilitet mot utbyggere, kan de ikke selv bygge ned verdier som både samfunnsdelen og kommunedelplan for naturmangfold sier at ikke skal bygges ned.

Kartlegging

Kun 8 % av kommunen sine areal er kartlagt. Hva er kommunen sin ambisjon for de resterende 92%? Er det et mål at alt areal SKAL være kartlagt før det vurderes som et areal relevant for utbygging? Det synes vi absolutt at burde være et mål.

Naturvernforbundet anbefaler kommunen å la nedbygger betale for kartlegging av areal som ønskes bebygd før formelt planforslag sendes inn. Naturmeldingen fra Klima- og miljødepartementet tydeliggjør kommunen sin rett til å belaste nedbygger med denne utgiften. Hvis kommunen ber utbygger kartlegge det aktuelle arealet før igangsetting av planarbeid, vil dette kunne skape mer forutsigbare prosesser, både for kommunen, naturen og utbygger. I dag kommer kartleggingen ofte langt uti planprosessen og når det oppdages verdifull natur virker det som om kommunen da er mest opptatt å finne løsninger for hvordan denne naturen og utbygging kan gå sammen, når det riktige - i henhold til kommunen sin samfunnsdel og kommunedelplan for naturmangfold - ville vært å la området være ubebygd og sikres med arealformål som tar vare på naturen.

Skogbruk

Har Ringerike kommune vurdert å starte opp med meldeplikt for hogst? Dette kan føre til at kommunen kan gå i dialog med grunneiere i områder med verdifull skog og hindre flatehogst. Meldeplikt vil også ført til at organisasjoner som Naturvernforbundet kunne fulgt med på hogst i forkant, og ikke i etterkant slik det er i dag. Vi lurer også på om Ringerike kommune er tydelige nok angående hvilke områder de mener er aktuelle for frivillig vern i dag og om kommunen informere grunneiere om frivillig vern?

Arealregnskap

Det er fantastisk at Ringerike kommune har kommet i gang med arealregnskap og bruker dette aktivt. Vi mener fortsatt det er mer å gå på her for at beslutningstakere skal forstå hva det faktisk betyr å bygge ned natur og matjord. Å se et tall på slutten av en tabell sier lite om det faktiske arealet som står i fare for å bygges ned.

GIS-analyse

Vi anbefaler kommunen å gjøre en GIS analyse av potensielle områder med verdifull natur, som for eksempel kalkgranskog. Ved å sette sammen kartgrunnlag for kalkrik grunn og gran vil man se hvor det er potensielle verdifulle områder som bør kartlegges nærmere. Kommunen har opparbeidet seg god kunnskap om rik sandfuruskkog, og vi håper kommunen vil gjøre samme gode jobb med kalkgranskog.

Statsforvalterens innsigelsespraksis

Dersom visse typer naturmangfold trues med endringen vil dette føre til innsigelse fra Statsforvalteren. Vi tenker at det kan synliggjøres i kommunedelplanen hvilket naturmangfold i kommunen dette vil gjelde for, jamfør Rundskriv T-2/16 Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis.

Innspill til tiltak:

1 e)

Dette tiltaket bør få høyere prioritering enn nr 2 da kunnskap om viktige funksjonsområder for hjortevilt, skogshøns og rovfugl er vesentlig for planlegging av menneskelige tiltak som nedbygging eller annen aktivitet, som kan ha vesentlig og irreversibel betydning for disse artsgruppene.

1 f)

Det anbefales at kommunen lager en totaloversikt, særlig i utbyggingsområder, over grøntkorridorer. Dette vil sikre at dyr og insekter kan bevege seg mellom større grøntområder, gjennom bebyggelse. En idé er å lage et eget temakart i kommunen sin kartløsning slik at dette er tilgjengelig for saksbehandlere og utbyggere.

2 a)

Vi foreslår at kommunen inviterer innbyggere i kommunen til å være med på en dugnad for kartlegging av arter. Det kan lages en kampanje som tydeliggjør viktigheten av bidrag fra privatpersoner og NGOer som for eksempel Norsk botanisk forening og Birdlife Norge. Figur 1 viser jo hvor nyttig dette kan være!

3 c)

Tiltaket oppleves alt for diffust og vil åpne opp for en unødvendig diskusjon med utbygger om hva som ligger under «så langt som mulig» og «tilstrekkelig». Det burde stå: «Naturtypekartlegging skal være gjennomført før det tas stilling til åpning av nye utbyggingsområder ved revidering av kommuneplanens arealdel og kommunedelplaner for areal. Det skal sikres at kartlegging av naturmangfold er gjennomført før 1. gangsbehandling av reguleringsplaner.»

Kommunen burde også ha med eldre planer under dette tiltaket. Det er kjempe bra at kommunen gjør en planvask i forbindelse med revidering av KPA, men det er flere arealer som burde vurderes i forbindelse med planvasken. Det virker også useriøst å gjøre en planvask av eldre planer som man mener er udaterte sett opp i mot dagens krav og målsetninger, samtidig som kommunen åpner opp for utbygging i områder med verdifull natur, myr og gammelskog.

3 e) og 3 f)

Bra med konkrete tiltak opp mot utbygging!

Kommunedelplan for Naturmangfold må innarbeides i kommunen sine interne rutiner slik at dokumentet faktisk brukes. Det burde for eksempel være med som et punkt i kommunen sin mal for internt oppstartsmøte i planprosesser.

4 a)

Massehåndtering burde være med som et punkt her. Bruk av forurensede masser ved utbygging er en stor bidragsyter til at fremmede arter får fotfeste i nye områder. Sikrer det i dag på en god nok måte at forurensende masser faktisk ikke brukes?

5.4.2

Vi anbefaler at kunstig åpne sandområder vises med en kartillustrasjon.

6 a) til d)

Veldig bra med tiltak som handler om informasjonsarbeid og involverer innbyggere! Vårt inntrykk er at det er mange innbyggere i kommunen som er veldig glad i naturen rundt seg, men som ikke vet hvordan de kan bidra til at den ikke bygges ned. Kommunen bør i større grad ta med politikere på befaring i aktuelle områder hvor nedbygging av natur står på spill. Dette vil gi beslutningstakerne et mer realistisk syn på hva som befinner seg bak tallene i arealregnskapet.

6.7

Dette er et veldig viktig avsnitt, men vi synes det er noe gjentakende. Anbefaler at nest siste setning strykes: Feilkartlegging kan i noen tilfeller... osv.

Vi ønsker dere lykke til med ferdigstilling av dokumentet og håper dere tar kontakt hvis dere ønsker at vi tydeliggjør innspillene våre eller bidrar videre i prosessen.

Med vennlig hilsen

Styret

Naturvernforbundet

Hole og Ringerike